

Rørosmeieriet as
Sollihagaen 2 | 7374 RØROS
T: 72 41 35 00

Landbruks- og matdepartementet
postmottak@lmd.dep.no
Kopi: Stortingets Næringskomité

Rørosmeieriet as
v/ Meieribestyrer Trond V. Lund
trond@rorosmeieriet.no

HØRINGSUTTALELSE FRA RØROSMEIERIET TIL HØRINGSNOTAT AV 29. JANUAR 2016: FORENKLING AV PRISUTJEVNINGSORDNINGEN FOR MELK

Det vises til høringsbrev og -notat av 29. januar, deres ref 16/41-. Næringskomiteen har i innst. 154 S (2014-2015) bedt regjeringen komme tilbake til Stortinget med en helhetlig gjennomgang og vurdering av markedsordningen for melk, med en særskilt gjennomgang og vurdering av prisutjevningsordningen med det mål å legge til rette for økt konkurranse innenfor den norske melke- og meierivaresektoren. Komitéen peker på at konkurransen innenfor den norske melke- og meierivaresektoren fortsatt er gjennomgående svak.

Komitéen ber om at en i denne gjennomgangen bør vurdere hvordan norske aktører kan møte den internasjonale konkurransen.

Komitéen ber også om forenklinger av prisutjevningsordningen som ikke fører med seg en opptrapping av de særskilte konkurransepolitiske tiltakene som ikke vil være økonomisk bærekraftig over tid.

Rørosmeieriet ønsker å komme med følgende høringsuttalelse.

Generelle innspill

Rørosmeieriet as er enige i komitéens betraktning om at konkurransen innenfor den norske melke- og meierivaresektoren er gjennomgående svak. På grunn av konkurransesituasjonen, mener Rørosmeieriet at de særskilte konkurransepolitiske tiltakene fortsatt er viktig. Videreutvikling av PU-ordningen og de særskilte konkurransepolitiske tiltakene må følgelig ha som mål å enda mer effektivt stimulere til økt konkurranse. PU-ordningen bør utvikles til en robust ordning som gir forutsigbarhet for aktørene.

Rørosmeieriet as registrerer at komitéen er bekymret for at en forsterkning (i kroner) av de særskilte konkurransepolitiske tiltakene ikke vil være økonomisk bærekraftig over tid. I og med at disse tiltakene skal stimulere til økt konkurranse så må jo målet være at behovet for særskilte tiltak skal gå ned ettersom de, forhåpentligvis effektive tiltakene, har effekt og konkurransesituasjonen bedrer seg. Dette fordrer dog at de konkurransepolitiske tiltakene er så målrettet og sterke at de faktisk har effekt og ikke bare lindrer og bevarer en status quo for de svake partene i konkurransesituasjonen.

Rørosmeieriet as vil peke på at produksjon og marked for økologiske meieriprodukter på mange måter er adskilt fra markedet for det som kalles konvensjonelle meieriprodukter. Dette er spesielt viktig for det perspektivet som går på internasjonal konkurranse. Vi ser en utvikling med stadig større etterspørsel etter økologiske meieriprodukter, og, etter hvert sterkt økende import for å møte denne etterspørselen med mindre norsk økologisk produksjon øker. Hvis målet er norsk produksjon, så mener vi at gjennomgangen av ordningen bør inneholde noen vurderinger rundt dette og ev. forslag til tiltak for å stimulere til økt norsk produksjon av økologiske meieriprodukter. Vi ser at vi innen få år vi ha en situasjon der råstoffmangel på økologisk melk vil bidra til økt import. Når produksjonen av norske økologiske meieriprodukter ikke er stor nok til å møte etterspørselen, tror vi at forbrukerne vil kjøpe importerte økologiske meieriprodukter fremfor norske konvensjonelle meieriprodukter. Hvis ordningen kan ta opp i seg disse utfordringene, så vil det styrke konkurransekraften til norsk melk og norsk meieriindustri som helhet.

Til kapittel 3.1 Færre pris- og biproduktgrupper

Rørosmeieriet mener PU-ordningen er et svært viktig virkemiddel for å bevare og helst styrke norsk meieriproduksjon.

Rørosmeieriet er derfor enig i at en grovere ordning vil gjøre den mer robust, og at noen prisgrupper kan fases ut av ordningen. I det forslaget som er sendt til høring, så fremstår dette i seg selv som det største forenkende tiltaket. Rørosmeieriet støtter alternativ 2 til nye prisgrupper.

Til kapittel 3.2. Endringer i satsene:

I en situasjon med økende etterspørsel etter yoghurt og økende import av yoghurt, så mener Rørosmeieriet at konkurransekraften til norsk yoghurtindustri så sikres bedre i fremtiden ved at avgift på yoghurt fjernes, jf. prisgruppe 1 i alternativ 2.

Vi er veldig positive til at kjernemelk tas ut av ordningen. Dette vil stimulere til økt bruk av kjernemelk, som på sikt vil gi en bedre ressursutnyttelse når noe som i dag er et rest-/biprodukt tas i bruk, noe som også vil bidra til innovasjon rundt et spennende råstoff.

Rørosmeieriet berøres ikke direkte av tiltaket, men støtter utfasing av merkevareeksport med en jevn reduksjon over fire år.

Til kapittel 3.3. Innfraktordningen

Nedskalering og innføring av egenandel vil føre til økte utgifter hos aktørene. Samtidig vil det gi rom for at prisutjevningsordningen beholder mer handlingsrom til effektiv og målrettet omfordeling i tråd med målene for ordningen.

Rørosmeieriet er positiv til denne endringen og at aktørene må ta en større andel av innfraktpris, hvis midlene som ved dette grepet beholdes i ordningen, benyttes til å faktisk bedre konkurransesituasjonen i norsk meierivaresektor, dvs til særskilte konkurransepolitiske tiltak.

Til kapittel 3.4. Konkurranserefremmende tiltak

Rørosmeieriet vil understreke at så lenge målet om en god konkurranse i den norske melke- og meierivaresektoren ikke er oppfylt, så er det behov for de særskilte konkurransepolitiske tiltakene. Den langsiktige økonomiske bærekraftigheten som Næringskomitéen henviser til, mener vi er knyttet opp mot at ordningen blir mer effektiv og målrettet slik at den fungerer som den skal og virker mer konkurransefremmende. Når målet er nådd og konkurransesituasjonen vurderes som adekvat, vil behovet for ordningen følgelig være annerledes.

Rørosmeieriet støtter at alle aktører i Norge som selger og distribuerer konsum melkeprodukter kan få distribusjonstilskudd. Vi mener at dette er et målrettet tiltak for å bedre konkurransesituasjonen som er relativt enkelt å administrere. Vi har vanskelig for å forstå argumentasjonen bak at kun én aktør skal motta et slikt tilskudd som har som mål å fremme konkurranse, slik det er i dag.

For å sikre en forutsigbar og robust ordning som står seg politisk, så foreslår vi at det settes et øvre tak på tilskuddets størrelse samlet sett for ikke Tine-aktører. En samlet maksimal pott, et maksimalt volum per aktør og en maksimal sum per liter. Dette øvre taket er det naturlig å redusere ettersom konkurransesituasjonen forandrer seg i meierivaresektoren som helhet, og for de ulike aktørene.

Rørosmeieriet savner en vurdering rundt de andre konkurransefremmende tiltakene som kapitalgodtgjørelse, distribusjonstilskudd til skolemelk og distribusjonstilskudd til Nord-Norge.

Rørosmeieriet foreslår at distribusjonstilskudd til økologiske flytende meieriprodukter legges inn for å stimulere til økt anvendelse av økologisk melk. Dette vil være forholdsvis enkelt å administrere og ligne på de nåværende ordningene med distribusjonstilskudd til skolemelk og distribusjonstilskudd til Nord-Norge. Dette, i kombinasjon med den økte etterspørselen i markedet, vil stimulere til økt øko-anvendelse, noe som vil føre til økt økomelk-produksjon slik at Norge blir mer selvforsynt med økologiske meierivarer også i fremtida. Ordningen kan evalueres i 2018. Også her kan det legges inn et øvre tak og nedskalering av tiltaket ettersom situasjonen forandrer seg.

Til kapittel 3.5. Forenklet administrasjon av ordningen

Ingen merknader.

Til kapittel 3.6. Andre endringer

Ingen merknader.

Rørosmeieriet as
7374 RØROS
Tlf.: 72 41 35 00

17/3-16

[Handwritten signature]

